

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2017 m. kovo 29 d.
(OR. en)

XT 20001/17

BXT 1

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Jungtinės Karalystės pranešimas pagal ES sutarties 50 straipsnį

Delegacijoms priede pateikiamas 2017 m. kovo 29 d. Jungtinės Karalystės Ministrės Pirmininkės laiškas Europos Vadovų Tarybos Pirmininkui.

10 DOWNING STREET

LONDON SW1A 2AA

MINISTRĖ PIRMININKĖ

2017 m. kovo 29 d.

[Gerbiamasis Pirmininke D. Tuskai,]

Praėjusių metų birželio 23 d. Jungtinės Karalystės žmonės nubalsavo už išstojimą iš Europos Sąjungos. Kaip jau esu minėjusi, tas sprendimas nebuvo vertybių, kurios yra bendros mums, europiečiams, atmetimas. Nebuvo tai ir mėginimas pakenkti Europos Sąjungai ar kuriai nors iš likusių valstybių narių. Priešingai, Jungtinė Karalystė nori, kad Europos Sąjungą lydėtų sėkmė ir kad ji klestėtų. Referendume, iš tiesų, buvo nubalsuota už mūsų nacionalinio apsisprendimo teisės atkūrimą, kaip mes tai suprantame. Paliekame Europos Sąjungą, bet nepaliekame Europos – ir norime likti savo draugų visame žemyne lojalūs partneriai ir sąjungininkai.

Anksčiau šį mėnesį Jungtinės Karalystės Parlamentas patvirtino referendumo rezultatą, abejuose savo Rūmuose aiškia ir įtikinama dauguma balsuodamas už Europos Sąjungos (Pranešimo dėl išstojimo) įstatymo projektą. Kovo 13 d. Parlamentas patvirtino šį įstatymo projektą, jam buvo gautas Jos Didenybės Karalienės karališkasis pritarimas ir kovo 16 d. jis tapo Parlamento įstatymu.

Todėl šiandien rašau šį laišką įgyvendindama Jungtinės Karalystės žmonių demokratinį sprendimą. Šiuo laišku, vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 2 dalimi, pranešu Europos Vadovų Tarybai apie Jungtinės Karalystės ketinimą išstoti iš Europos Sąjungos. Be to, pagal tą pačią 50 straipsnio 2 dalį, kuri taikoma pagal Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį, šiuo laišku pranešu Europos Vadovų Tarybai apie Jungtinės Karalystės ketinimą išstoti iš Europos atominės energijos bendrijos. Todėl šiame laiške pateiktos nuorodos į Europos Sąjungą atitinkamai turėtų būti laikomos nuorodomis ir į Europos atominės energijos bendriją.

Šiame laiške išdėstomas Jos Didenybės Vyriausybės požiūris į diskusijas, kurias vesime dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir dėl glaudžios ir ypatingos partnerystės, kurią mes, kaip jūsų artimiausia draugė ir kaimynė, tikimės palaikyti su Europos Sąjunga, kai išstosime. Manome, kad šie tikslai atitinka net tik Jungtinės Karalystės, bet ir Europos Sąjungos ir platesnio pasaulio interesus.

Tiek Jungtinė Karalystė, tiek Europos Sąjunga yra suinteresuotos, kad ši būsimą procesą panaudotume šiems tikslams pasiekti sąžiningai ir tvarkingai ir kad būtų kuo mažiau trukdžių abiejose pusėse. Norime užtikrinti, kad Europa liktų stipri bei klestinti ir gebanti skleisti savo vertybes, imtis vadovaujamojo vaidmens pasaulyje ir apsisaugoti nuo grėsmių saugumui. Norime, kad Jungtinė Karalystė, sukūrusi naują glaudžią ir ypatingą partnerystę su stipria Europos Sąjunga, visapusiškai atliktų savo vaidmenį siekiant šių tikslų. Todėl manome, jog būtina susitarti dėl mūsų išstojimo iš ES sąlygų kartu su mūsų būsimos partnerystės sąlygomis.

Vyriausybė nori plataus užmojo diskusijų, kuo anksčiau suteikiant piliečiams ir įmonėms Jungtinėje Karalystėje ir Europos Sąjungoje – ir iš tiesų piliečiams ir įmonėms iš trečiųjų šalių visame pasaulyje – kuo daugiau tikrumo.

Norėčiau pasiūlyti tam tikrus principus, kurie gali padėti suteikti kryptį mūsų būsimoms diskusijoms, tačiau prieš tai norėčiau pateikti jums naujausią informaciją apie procesą, kurio imsimės namuose – Jungtinėje Karalystėje.

Procesas Jungtinėje Karalystėje

Kaip jau esu paskelbusi, Vyriausybė pasiūlys teisės aktų, kuriais bus panaikintas Parlamento įstatymas – 1972 m. Europos Bendrijų įstatymas, – kuriuo ES teisei suteikiama teisinė galia mūsų šalyje. Šiais teisės aktais, kai įmanoma ir tikslinga, iš esmės į JK teisę bus perkelta galiojanti Europos Sąjungos teisė (*acquis*). Tai reiškia, kad bus užtikrintas tikrumas JK piliečiams ir bet kuriam piliečiui iš Europos Sąjungos, kuris vykdo veiklą Jungtinėje Karalystėje. Vyriausybė konsultuosis, kaip rengti ir įgyvendinti šiuos teisės aktus, o rytoj paskelbsime Baltąją knygą. Taip pat ketiname pasiūlyti keletą kitų teisės aktų, kuriuose nagrinėjami konkretūs su mūsų išstojimu iš Europos Sąjungos susiję klausimai, be kita ko, siekiant užtikrinti tęstinumą ir tikrumą, ypač įmonėms. Žinoma, toliau vykdysime savo, kaip valstybės narės, įsipareigojimus tol, kol būsimė Europos Sąjungos narė, ir mūsų pasiūlyti teisės aktai, kol neišstosime, neįsigalios.

Nuo pat diskusijų pradžios ir jų metu derėsime kaip viena Jungtinė Karalystė, tinkamai atsižvelgdami į konkrečius kiekvienos JK tautos ir regiono interesus. Jungtinės Karalystės galių susigražinimo klausimu visapusiškai konsultuosimės dėl to, kurios galios turėtų tekti Vestminsteriui, o kurios turėtų būti perduotos Škotijai, Velsui ir Šiaurės Airijai. Tačiau Vyriausybė tikisi, kad užbaigus šį procesą reikšmingai padidės kiekvienos administracijos, kuriai galios bus perduotos, sprendimo teisė.

Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos derybos

Jungtinė Karalystė nori susitarti su Europos Sąjunga dėl glaudžios ir ypatingos partnerystės, apimančios tiek ekonominį bendradarbiavimą, tiek bendradarbiavimą saugumo srityje. Manome, jog norint tai pasiekti būtina susitarti dėl mūsų išstojimo iš ES sąlygų kartu su mūsų būsimos partnerystės sąlygomis.

Tačiau, jei išstotume iš Europos Sąjungos nepasiekę susitarimo, tai automatiškai reiškia, kad turėtume prekiauti pagal Pasaulio prekybos organizacijos nustatytas sąlygas. Kalbant apie saugumą, jei nepavyktų pasiekti susitarimo, tai reikštų, kad mūsų bendradarbiavimas kovojant su nusikalstamumu ir terorizmu susilpnės. Esant tokiam scenarijui, tiek Jungtinė Karalystė, tiek Europos Sąjunga, žinoma, rastų būdą, kaip reaguoti į šiuos pokyčius, tačiau tai nėra tas rezultatas, kurio kuri nors pusė turėtų siekti. Taigi turime labai stengtis išvengti tokio rezultato.

Būtent dėl šių priežasčių norime, kad pavyktų susitarti dėl glaudžios ir ypatingos partnerystės, apimančios tiek ekonominį bendradarbiavimą, tiek bendradarbiavimą saugumo srityje, tačiau taip pat ir todėl, kad norime atlikti savo vaidmenį užtikrinant, kad Europa išliktų stipri, klestinti ir gebėtų imtis vadovaujamojo vaidmens pasaulyje, skleisdama savo vertybes ir apsigindama nuo grėsmių saugumui. Taip pat norime, kad Jungtinė Karalystė visapusiškai atliktų savo vaidmenį realizuojant šią mūsų žemyno viziją.

Siūlomi mūsų diskusijų principai

Galvodama apie diskusijas, kurias tuoj pradėsime, norėčiau pasiūlyti tam tikrus principus, dėl kurių galėtume susitarti, kad būtų lengviau užtikrinti kuo sklandesnę ir sėkmingesnę procesą.

- i. **Turėtume bendrauti konstruktyviai ir pagarbiai, vadovaudamiesi lojalaus bendradarbiavimo principu.** Nuo tada, kai tapau Jungtinės Karalystės Ministrė Pirmininke, atidžiai klausiausi Jūsų, savo kolegų – ES valstybių ir vyriausybių vadovų – ir Europos Komisijos bei Parlamento pirmininkų. Būtent todėl Jungtinė Karalystė nesiekia narystės bendrojoje rinkoje: suprantame ir gerbiame jūsų poziciją, kad keturios bendrosios rinkos laisvės yra nedalomos ir kad iš jų negalima išsirinkti tik tai, kas patinka. Taip pat suprantame, kad JK išstojimas iš ES turės pasekmių: žinome, kad prarasime įtaką taisyklėms, kurios daro poveikį Europos ekonomikai. Taip pat žinome, kad JK bendrovės, prekiaudamos su ES, turės prisiderinti prie taisyklių, dėl kurių susitaria institucijos, kurioms mes nebepriklausysime, taip pat, kaip JK bendrovės tai daro kitose užsienio rinkose.
- ii. **Visuomet turėtume pirmiausia galvoti apie savo piliečius.** Akivaizdu, kad diskusijos, kurias netrukus pradėsime, bus sudėtingos, tačiau turėtume nepamiršti, kad svarbiausia mūsų derybose – visų mūsų piliečių interesai. Pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje gyvena daug likusių valstybių narių piliečių, o JK piliečiai gyvena kitose Europos Sąjungos šalyse, ir turėtume stengtis kuo greičiau susitarti dėl jų teisių.
- iii. **Turėtume stengtis užtikrinti visapusišką susitarimą.** Norime susitarti dėl glaudžios ir ypatingos JK ir ES partnerystės, apimančios tiek ekonominį bendradarbiavimą, tiek bendradarbiavimą saugumo srityje. Turėsime aptarti, kaip sąžiningai išspręsti klausimą, susijusį su JK, kaip išstojančios valstybės narės, teisėmis ir pareigomis, laikydamiesi teisės ir vadovaudamiesi Jungtinės Karalystės tolesnės partnerystės su ES dvasia. Tačiau manome, jog būtina susitarti dėl mūsų išstojimo iš ES sąlygų kartu su mūsų būsimos partnerystės sąlygomis.
- iv. **Turėtume dirbti drauge, kad kuo labiau sumažintume trukdžius ir užtikrintume kuo didesnę tikrumą.** Tiek JK, tiek visų likusių 27 valstybių narių, taip pat trečiųjų šalių iš viso pasaulio investuotojai, įmonės ir piliečiai nori galėti planuoti. Kad išvengtume bet kokio staigaus lūžio pereidami nuo dabartinių mūsų santykių prie būsimos partnerystės, tiek JK, tiek ES gyventojams ir įmonėms būtų naudingi įgyvendinimo laikotarpiai, per kuriuos jie galėtų sklandžiai ir tvarkingai prisitaikyti prie naujos tvarkos. Tai padėtų abiem pusėms kuo labiau sumažinti bereikalingus trukdžius, jei dėl šio principo susitartume pačioje proceso pradžioje.

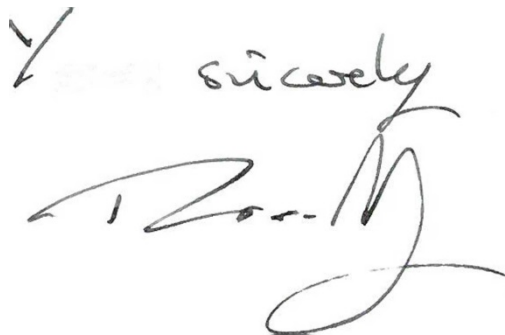
- v. **Visų pirma turime atkreipti dėmesį į ypatingus JK santykius su Airijos Respublika ir į taikos proceso Šiaurės Airijoje svarbą.** Airijos Respublika yra vienintelė ES valstybė narė, turinti sausumos sieną su Jungtine Karalyste. Nenorime, kad tarp mūsų dviejų šalių vėl atsirastų reali siena, norime galėti išlaikyti mūsų bendrą kelionių erdvę ir užtikrinti, kad JK išstojimas iš ES nepakenktų Airijos Respublikai. Taip pat turime svarbią pareigą užtikrinti, kad nebūtų padaryta nieko, kas pakenktų taikos procesui Šiaurės Airijoje, ir toliau laikytis Belfasto susitarimo.
- vi. **Turėtume kuo greičiau pradėti technines derybas dėl išsamiai apibrėžtų politikos sričių, tačiau pirmenybę turėtume teikti didžiausiems uždaviniams.** Susitarimas dėl aukšto lygmens požiūrio į klausimus, kylančius dėl mūsų išstojimo, žinoma, bus vienas iš pirmiausių prioritetų. Tačiau taip pat pasiūlysiame plačios vizijos ir užmojo Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos laisvosios prekybos susitarimą. Jo aprėptis ir siekiai turėtų būti didesni nei bet kurio kito ankstesnio panašaus susitarimo, kad jis apimtų sektorius, kurie yra itin svarbūs mūsų tarpusavyje susijusioms ekonomikoms, pavyzdžiui, finansines paslaugas ir tinklų pramonės šakas. Šiuo tikslu reikės išsamių techninių derybų, tačiau kadangi JK šiuo metu yra ES valstybė narė, abiejų šalių reglamentavimo sistemos ir standartai jau yra tarpusavyje suderinti. Todėl turėtume teikti pirmenybę diskusijoms, kaip spręsiame klausimus, susijusius su mūsų reglamentavimo sistemų raida, kad būtų išlaikyta sąžininga ir atvira prekybos aplinka, ir kaip spręsiame ginčus. Kalbant apie mūsų partnerystės aprėptį – tiek ekonominiais, tiek saugumo klausimais – mano pareigūnai pateiks išsamių pasiūlymų dėl glaudaus, plataus masto ir dinamiško bendradarbiavimo.
- vii. **Turėtume tęsti bendrą darbą, kad būtų skleidžiamos ir saugomos mūsų bendros Europos vertybės.** Dabar, galbūt labiau nei bet kada anksčiau, pasauliui reikia liberalių demokratinių Europos vertybių. Norime atlikti savo vaidmenį užtikrinant, kad Europa išliktų stipri, klestinti ir gebėtų imtis vadovaujamojo vaidmens pasaulyje, skleisdama savo vertybes ir apsigindama nuo grėsmių saugumui.

Mūsų laukianti užduotis

Kaip minėjau, Jungtinės Karalystės Vyriausybė nori susitarti dėl glaudžios ir ypatingos JK ir ES partnerystės, apimančios tiek ekonominį bendradarbiavimą, tiek bendradarbiavimą saugumo srityje. Dabar, kai pasaulinės prekybos augimas lėtėja ir esama ženklų, kad daug kur pasaulyje vis labiau vadovaujamosi protekcionistiniais instinktais, Europos pareiga – apginti laisvą prekybą atsižvelgiant į visų mūsų piliečių interesus. Be to, Europos saugumas šiuo metu yra labiau pažeidžiamas nei bet kada nuo šaltojo karo pabaigos. Susilpninti mūsų bendradarbiavimą, kuriuo siekiama mūsų piliečių gerovės ir apsaugos, būtų daug kainuojanti klaida. Jungtinės Karalystės tikslai siekiant mūsų būsimos partnerystės tebėra tikslai, kuriuos nurodžiau sausio 17 d. Lankasterio namuose pasakytoje kalboje ir kurie išdėstyti vėliau, vasario 2 d., paskelbtoje Baltojoje knygoje.

Pripažįstame, kad susitarti dėl tokio visapusiško susitarimo per dvejų metų laikotarpį, kuris Sutartyje nustatytas diskusijoms dėl išstojimo, bus sudėtinga. Tačiau manome, jog būtina susitarti dėl mūsų išstojimo iš ES sąlygų kartu su mūsų būsimos partnerystės sąlygomis. Mūsų pradinė pozicija šiose diskusijose yra unikali – glaudus reglamentavimo suderinimas, pasitikėjimas vieni kitų institucijomis ir dešimtmečius trukęs tikras bendradarbiavimas. Būtent dėl šių priežasčių, taip pat dėl to, kad būsima JK ir ES partnerystė yra tokia svarbi abiem pusėms, esu tikra, kad galima susitarti per Sutartyje nustatytą laikotarpį.

Mūsų laukianti užduotis yra reikšminga, tačiau neturėtų būti neįveikiama. Juk vis dėlto Europos Sąjungos institucijoms ir vadovams pavyko karo nusiaubtą žemyną sutelkti į taikių tautų sąjungą, ir jie padėjo pereiti nuo diktatūrų prie demokratijos. Žinau, kad drauge galime pasiekti susitarimą dėl JK, kaip išstojančios valstybės narės, teisių ir pareigų ir kartu sukurti glaudžią ir ypatingą partnerystę, kuri prisidėtų prie mūsų žemyno klestėjimo, saugumo ir galios pasaulyje.

Handwritten signature of Theresa May, with the word "sincerely" written above it.

Jo Ekscelencijai Donald Tusk